

да можемъ да докажемъ, че бракъ-тъ се измѣнява заедно съ врѣме-то, народность-та, климатъ-тъ и прави-тъ. Въ заключение ще забѣлѣжимъ, че у млади-тъ народи, когато учрѣждения-та имъ сѫ яки, женидби-тъ се непрѣстанно увеличаваатъ; напротивъ число-то имъ се умалява и количеството на неженени-тъ се уголѣмява, колко-то повече нация-та впада въ развратъ и раскошь и клони къмъ паданie. За доказателство на тава достатъчно е да разглѣдаме история-та на цвѣтуща Гърция въ време-то на Аристида и на смазанна-та Гърция въ врѣме-то на нейно-то отпадванie; достатъчно е да прѣгледаме лѣтописи-тъ на републикански-тъ Римъ и на Римъ, когато се е намиралъ подъ деспотизъ-тъ на Цезари-тъ: тогасъ веднага ще се убѣдимъ, че при строгостъ-та на нрави-тъ се увеличавало число-то на бракове-тъ, а на противъ при развратъ-тъ се смалявало.

Въ древний Римъ сѫществували два вида бракове: първий се наричалъ *justae nuptiae*, а другий — *concubinatus*. Първий се сключавалъ мѣжду жена и мжжъ равни по състояние-то си. Вторий бракъ, нарѣченъ *concubinatus*, сключавалъ съюзъ отъ вторий-тъ разрѣдъ: той се сключавалъ мѣжду мжжъ отъ погорно съ жена отъ по-долне съсловие. Дѣца-та, що сѫ се раждали отъ втория родъ бракъ, нѣмали право за наследство, както сѫ имали дѣца-та отъ първий-тъ; само, едно, че не сѫ се наричали съ срамотно-то име незаконороденни дѣца (пивове), за отличие отъ тия, що сѫ се раждали отъ публични-тъ жени.

Тѣзи отличия, диктувани отъ здравий-тъ разумъ, и мали за цѣль да принудятъ граждани-тъ заради собственини-тъ си интереси, заради частъ-та си и заради прѣимущества-та на дѣца-та си, да си избиратъ, посредствомъ бракъ-тъ, достойни другарки.

Тѣзи бракове биле уничтожени, когато папи-тъ взели чърковна-та и гражданска-та власть въ рѫцѣ-тъ си, т. е.